

Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Rūpniecisko emisiju direktīva”

(2022/C 498/16)

Ziņotājs:	Jean-Noël VERFAILLIE (FR/RE), Marli mērs
Atsauces dokuments:	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) un Padomes 1999. gada 26. aprīļa Direktīvu 1999/31/EK par atkritumu poligoniem COM(2022) 156 Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par rūpniecisko iekārtu vidisko datu ziņošanu un Rūpniecisko emisiju portāla izveidi COM(2022) 157

I. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) un Padomes 1999. gada 26. aprīļa Direktīvu 1999/31/EK par atkritumu poligoniem

COM(2022) 156

1. grozījums

16. apsvēruma

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	Grozījums
(16) Direktīvas 2010/75/ES devumam resursefektivitātē, energoefektivitātē un aprites ekonomikā Savienībā būtu jāklūst pārliecinošākam, Savienības enerģētikas rīcībpolitikā par pamatprincipu izvirzot principu “energoefektivitāte pirmajā vietā”. Tāpēc atļaujās , ja iespējams, attiecībā uz patēriņa un resursefektivitātes līmeņiem, tostarp ūdens, enerģijas un reciklētu materiālu izmantojumu, būtu jānosaka obligātas vidiskā snieguma robežvērtības, kuru pamatā ir ar labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem saistītā vidiskā snieguma līmeņi, kuri noteikti lēmumos par LPTP secinājumiem.	(16) Direktīvas 2010/75/ES devumam resursefektivitātē, energoefektivitātē un aprites ekonomikā Savienībā būtu jāklūst pārliecinošākam, Savienības enerģētikas rīcībpolitikā par pamatprincipu izvirzot principu “energoefektivitāte pirmajā vietā”. Tāpēc kompetentās iestādes , ja iespējams, attiecībā uz patēriņa un resursefektivitātes līmeņiem, tostarp ūdens, enerģijas un reciklētu materiālu izmantojumu, paredz noteikt obligātas vidiskā snieguma robežvērtības, kuru pamatā ir ar labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem saistītā vidiskā snieguma līmeņi, kuri noteikti lēmumos par LPTP secinājumiem.

Pamatojums

Tehnisks grozījums, lai apsvērumu saskaņotu ar izmaiņām, kas ierosinātas attiecīgajā pantā.

2. grozījums

25. apsvērumš

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	Grozījums
<p>(25) Lai līdz 2050. gadam sasniegtu Savienības mērķus attiecībā uz tīru, apritīgu un klimatneitrālu ekonomiku, Savienības ekonomika ir pamatīgi jāpārveido. Tāpēc saskaņā ar Astoto vides rīcības programmu būtu jānosaka prasība to iekārtu operatoriem, uz kurām attiecas Direktīva 2010/75/ES, savās vidiskās pārvaldības sistēmās iekļaut pārveides plānus. Šādi pārveides plāni arī papildinās Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2013/34/ES ⁽¹⁾ noteiktās korporatīvo ilgtspējas ziņu sniegšanas prasības, kalpojot par līdzekli minēto prasību konkrētai īstenošanai iekārtu līmenī. Pirmā prioritāte ir I pielikumā uzskaitīto energoietilpīgo darbību pārveide. Tādēļ energoietilpīgu iekārtu operatoriem līdz 2030. gada 30. jūnijam būtu jāsaņem pārveides plāni. To iekārtu operatoriem, kuras veic citas I pielikumā uzskaitītās darbības, pārveides plānus būtu jāprasa izstrādāt kā daļu no atļaujas pārskatīšanas un atjaunināšanas pēc tam, kad pēc 2030. gada 1. janvāra būs publicēti lēmumi par LPTP secinājumiem. Lai gan pārveides plāniem vajadzētu palikt par orientējošiem dokumentiem, par kuru sagatavošanu atbild operatori, audita organizācijām, ar kurām operatori noslēguši līgumu vidiskās pārvaldības sistēmas ietvaros, būtu jāpārbauda, vai tajos ir informācijas minimums, kas Eiropas Komisijai jānosaka īstenošanas aktā, un operatoriem pārveides plāni būtu jāpublisko.</p> <p>⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/34/ES (2013. gada 26. jūnijs) par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (OV L 182, 29.6.2013., 19. lpp.).</p>	<p>(25) Lai līdz 2050. gadam sasniegtu Savienības mērķus attiecībā uz tīru, apritīgu un klimatneitrālu ekonomiku, Savienības ekonomika ir pamatīgi jāpārveido. Tāpēc saskaņā ar Astoto vides rīcības programmu būtu jānosaka prasība to iekārtu operatoriem, uz kurām attiecas Direktīva 2010/75/ES, savās vidiskās pārvaldības sistēmās iekļaut pārveides plānus. Šādi pārveides plāni arī papildinās Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2013/34/ES ⁽¹⁾ noteiktās korporatīvo ilgtspējas ziņu sniegšanas prasības, kalpojot par līdzekli minēto prasību konkrētai īstenošanai iekārtu līmenī. Pirmā prioritāte ir I pielikumā uzskaitīto energoietilpīgo darbību pārveide. Tādēļ energoietilpīgu iekārtu operatoriem līdz 2030. gada 30. jūnijam būtu jāsaņem indikātīvi pārveides plāni. To iekārtu operatoriem, kuras veic citas I pielikumā uzskaitītās darbības, indikātīvus pārveides plānus būtu jāprasa izstrādāt kā daļu no atļaujas pārskatīšanas un atjaunināšanas pēc tam, kad pēc 2030. gada 1. janvāra būs publicēti lēmumi par LPTP secinājumiem.</p> <p>⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/34/ES (2013. gada 26. jūnijs) par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (OV L 182, 29.6.2013., 19. lpp.).</p>

Pamatojums

Tehnisks grozījums, lai apsvērumu saskaņotu ar izmaiņām, kas ierosinātas attiecīgajā grozījumā.

3. grozījums

1. panta 5) punkts

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>5) direktīvas 5. pantā pievieno šādu 4. punktu:</p> <p>“4. Dalībvalstis nodrošina, ka atļaujas, kas piešķirtas saskaņā ar šo pantu, tiek darītas pieejamas internetā bez maksas un ne tikai reģistrētiem lietotājiem. Turklāt ar tādiem pašiem nosacījumiem katras atļaujas kopsavilkumu dara pieejamu sabiedrībai. Minētajā kopsavilkumā ietver vismaz šādus elementus:</p> <p>a) pārskats par galvenajiem atļaujas piešķiršanas nosacījumiem,</p> <p>b) emisiju robežvērtības un vidiskā snieguma robežvērtības,</p> <p>c) atkāpes, kas piešķirtas saskaņā ar 15. panta 4. punktu,</p> <p>d) piemērojamie LPTP secinājumi,</p> <p>e) atļaujas pārskatīšanas un atjaunināšanas noteikumi.</p> <p>Komisija pieņem īstenošanas aktu, ar kuru nosaka formātu, kas jāizmanto otrajā daļā minētā kopsavilkuma sagatavošanai. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 75. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.”;</p>	<p>5) direktīvas 5. pantā pievieno šādu 4. punktu:</p> <p>“4. Dalībvalstis nodrošina, ka atļaujas, kas piešķirtas saskaņā ar šo pantu, tiek darītas pieejamas internetā bez maksas un ne tikai reģistrētiem lietotājiem. Turklāt ar tādiem pašiem nosacījumiem katras atļaujas kopsavilkumu dara pieejamu sabiedrībai. Minētajā kopsavilkumā ietver vismaz šādus elementus:</p> <p>a) pārskats par galvenajiem atļaujas piešķiršanas nosacījumiem,</p> <p>b) emisiju robežvērtības un vidiskā snieguma robežvērtības,</p> <p>c) atkāpes, kas piešķirtas saskaņā ar 15. panta 4. punktu,</p> <p>d) piemērojamie LPTP secinājumi,</p> <p>e) atļaujas pārskatīšanas un atjaunināšanas noteikumi,</p> <p>f) norādi par konkrētu iestādi vai struktūru, kas ir atbildīga par informācijas pieprasījumiem un sūdzībām.</p> <p>Komisija pieņem īstenošanas aktu, ar kuru nosaka formātu, kas jāizmanto otrajā daļā minētā kopsavilkuma sagatavošanai. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 75. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.”;</p>

Pamatojums

Sabiedrība būtu jāinformē par konkrēto iestādi vai struktūru, kas ir atbildīga par pieprasījumiem un sūdzībām, lai nepieļautu vēršanos nepareizā struktūrā vai iestādē, jo tas rada administratīvu slogu publiskajai pārvaldei un apgrūtina informācijas saņemšanu.

4. grozījums

1. panta 12) punkts

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>12) direktīvas 15. pantu aizstāj ar šādu:</p> <p>“15. pants</p> <p>Emisiju robežvērtības, vidiskā snieguma robežvērtības, ekvivalenti parametri un tehniski pasākumi</p>	<p>12) direktīvas 15. pantu aizstāj ar šādu:</p> <p>“15. pants</p> <p>Emisiju robežvērtības, vidiskā snieguma robežvērtības, ekvivalenti parametri un tehniski pasākumi</p>

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
(..)	(..)
3.a Kompetentā iestāde nosaka vidiskā snieguma robežvērtības, kuras nodrošina, ka normālos ekspluatācijas apstākļos šādas snieguma robežvērtības nepārsniedz ar LPTP saistītos vidiskā snieguma līmeņus, kas noteikti 13. panta 5. punktā minētajos lēmumos par LPTP secinājumiem.	3.a Kompetentā iestāde var noteikt vidiskā snieguma robežvērtības, kuras nodrošina, ka normālos ekspluatācijas apstākļos šādas snieguma robežvērtības nepārsniedz ar LPTP saistītos vidiskā snieguma līmeņus, kas noteikti 13. panta 5. punktā minētajos lēmumos par LPTP secinājumiem.
(..)”	(..)”

Pamatojums

Līdz ar pienākumu noteikt saistošas snieguma vērtības var tikt pieņemti nesaskaņoti noteikumi un kavēta industriālā pārveide. Šī prasība būtu jāatstāj kompetento iestāžu ziņā pēc tam, kad rūpīgā novērtējumā ir apstiprināts, ka šāda prasība neradīs neatbilstību citur noteiktajiem atļaujas nosacījumiem.

5. grozījums

1. panta 18.a punkts

(Jauns punkts)

Direktīvas 2010/75/ES 25. panta 3. punkts	RK grozījums
3. Dalībvalstis nosaka, kas tieši uzskatāms par pietiekamu ieinteresētību un tiesību aizskārumu, paturot prātā mērķi – nodrošināt attiecīgajai sabiedrības daļai tiesas pieejamību.	18.a 25. pantā 3. punktu aizstāj ar šādu:
Tālab 1. punkta a) apakšpunkta sakarā jebkuras valsts tiesību aktos visām noteiktajām prasībām atbilstošas un vides aizsardzību veicinošas nevalstiskās organizācijas interesi uzskata par pietiekamu.	Tālab 1. punkta a) apakšpunkta sakarā jebkuras valsts tiesību aktos visām noteiktajām prasībām atbilstošas un vides aizsardzību veicinošas nevalstiskās organizācijas interesi uzskata par pietiekamu.
Uzskata arī, ka šādām organizācijām ir tiesības, kuras var tikt aizskartas, kā noteikts 1. punkta b) apakšpunktā.	Tālab jebkuras pašvaldību līmeņa struktūras, kuras teritorija vai iedzīvotāji varētu tikt nelabvēlīgi ietekmēti, intereses un atbilstību valsts tiesību aktu prasībām uzskata par pietiekamām 1. punkta a) apakšpunkta vajadzībām.
	Uzskata arī, ka šādām organizācijām vai pašvaldībām ir tiesības, kuras var tikt aizskartas, kā noteikts 1. punkta b) apakšpunktā.

Pamatojums

RK atbalsta sabiedrības līdzdalību un vietējo pašvaldību piekļuvi tiesu iestādēm un atzinīgi vērtē šo pārskatīto aspektu, kā arī iesaka nodrošināt vietējo un reģionālo pašvaldību piekļuvi tiesu iestādēm visās dalībvalstīs un aicina savlaicīgi sniegt visaptverošu informāciju un iesaistīt sabiedrību visās procedūrās.

6. grozījums

1. panta 22. punkts

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>22) iekļauj šādu 27.a–27.d pantu:</p> <p>“(.)</p> <p>27.d pants</p> <p>Pārkārtošanās uz tīru, apritīgu un klimatneitrālu rūpniecību</p> <p>1. Dalībvalstis pieprasa, lai operators līdz 2030. gada 30. jūnijam 14.a pantā minētajā vidiskās pārvaldības sistēmā iekļauj pārveides plānu katrai iekārtai, kas veic kādu no I pielikuma 1., 2., 3., 4., 6.1.a un 6.1.b punktā uzskaitītajām darbībām. Pārveides plānā, izmantojot 4. punktā minēto formātu, iekļauj informāciju par to, kā iekārta laikā no 2030. līdz 2050. gadam tiks pārveidota, lai palīdzētu līdz 2050. gadam izveidot ilgtspējīgu, tīru, apritīgu un klimatneitrālu ekonomiku.</p> <p>Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka līdz 2031. gada 31. decembrim audīta organizācija, ar kuru operators savas vidiskās pārvaldības sistēmas ietvaros noslēdzis līgumu, novērtē 1. punkta pirmajā daļā minēto pārveides plānu saskaņību ar prasībām, kas noteiktas 4. punktā minētajā īstenošanas aktā.</p> <p>2. Dalībvalstis pieprasa, lai, izskatot atļaujas nosacījumus saskaņā ar 21. panta 3. punktu pēc tam, kad pēc 2030. gada 1. janvāra publicēti lēmumi par LPTP secinājumiem, operators savā 14.a pantā minētajā vidiskās pārvaldības sistēmā iekļauj pārveides plānu katrai iekārtai, kas veic kādu no I pielikumā uzskaitītajām darbībām, kura nav minēta 1. punktā. Pārveides plānā, izmantojot 4. punktā minēto formātu, iekļauj informāciju par to, kā iekārta laikā no 2030. līdz 2050. gadam tiks pārveidota, lai palīdzētu līdz 2050. gadam izveidot ilgtspējīgu, tīru, apritīgu un klimatneitrālu ekonomiku.</p> <p>Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka audīta organizācija, ar kuru operators savas vidiskās pārvaldības sistēmas ietvaros noslēdzis līgumu, novērtē 2. punkta pirmajā daļā minēto pārveides plānu saskaņību ar prasībām, kas noteiktas 4. punktā minētajā īstenošanas aktā.</p>	<p>22) iekļauj šādu 27.a–27.d pantu:</p> <p>“(.)</p> <p>27.d pants</p> <p>Pārkārtošanās uz tīru, apritīgu un klimatneitrālu rūpniecību</p> <p>1. Dalībvalstis pieprasa, lai līdz 2030. gada 30. jūnijam un izskatot atļaujas nosacījumus saskaņā ar 21. panta 3. punktu pēc tam, kad pēc 2030. gada 1. janvāra publicēti lēmumi par LPTP secinājumiem, operators iekļauj indikatīvu pārveides plānu katrai iekārtai, kas veic kādu no I pielikumā uzskaitītajām darbībām. Indikatīvajā pārveides plānā, izmantojot 4. punktā minēto formātu, iekļauj informāciju par to, kā iekārta laikā no 2030. līdz 2050. gadam tiks pārveidota, lai palīdzētu līdz 2050. gadam izveidot ilgtspējīgu, tīru, apritīgu un klimatneitrālu ekonomiku.</p> <p>2. Operators publisko sava indikatīvā pārveides plāna kopsavilkumu.</p>

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>3. Operators <i>savu pārveides plānu, kā arī 1. un 2. punktā minētā novērtējuma rezultātus</i> publisko <i>kā daļu no savas vidiskās pārvaldības sistēmas publiskošanas</i>.</p> <p>4. Komisija līdz 2028. gada 30. jūnijam pieņem īstenošanas aktu, ar ko nosaka pārveides plānu formātu. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 75. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.”;</p>	<p>3. Komisija līdz 2028. gada 30. jūnijam pieņem īstenošanas aktu, ar ko nosaka pārveides plānu formātu. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 75. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.”;</p>

Pamatojums

Plānam vajadzētu būt indikatīvam, jo izvirzītie mērķi ir vērsti uz nākotni un ir atkarīgi no ārējiem faktoriem (piemēram, atjaunojamo energoresursu un zemas enerģijas vektoru pieejamības), un lai atļauju piešķiršanas procedūras nekļūtu pārāk sarežģītas.

7. grozījums

1. panta 31) punkts

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>31) direktīvas 79. pantu aizstāj ar šādu:</p> <p>“79. pants</p> <p>Sankcijas</p> <p>1. Neskarot dalībvalstu pienākumus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/99/EK (2008. gada 19. novembris) par vides krimināltiesisko aizsardzību, dalībvalstis nosaka noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par to valsts normu pārkāpumiem, kuras pieņemtas saskaņā ar šo direktīvu, un veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to piemērošanu. Paredzētās sankcijas ir efektīvas, samērīgas un atturošas. Dalībvalstis minētos noteikumus un normas nekavējoties dara zināmus Komisijai un nekavējoties paziņo tai par jebkādiem turpmākiem grozījumiem, kas tos ietekmē.</p> <p>2. Sankcijas, kas minētas 1. punktā, ietver naudas sodus, kas ir proporcionāli tās juridiskās personas apgrozījumam vai tās fiziskās personas ienākumiem, kura izdarījusi pārkāpumu. Naudas sodu apmēru aprēķina tā, lai nodrošinātu, ka tie personai, kas ir atbildīga par pārkāpumu, faktiski atņem ekonomisko labumu, kas izriet no pārkāpuma. Par atkārtotiem pārkāpumiem naudas sodu apmēru pakāpeniski palielina. Ja pārkāpumu izdarījusi juridiska persona, šādu naudas sodu maksimālais apmērs ir vismaz 8 % no operatora gada apgrozījuma <i>attiecīgajā dalībvalstī</i>.</p>	<p>31) direktīvas 79. pantu aizstāj ar šādu:</p> <p>“79. pants</p> <p>Sankcijas</p> <p>1. Neskarot dalībvalstu pienākumus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/99/EK (2008. gada 19. novembris) par vides krimināltiesisko aizsardzību, dalībvalstis nosaka noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par to valsts normu pārkāpumiem, kuras pieņemtas saskaņā ar šo direktīvu, un veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to piemērošanu. Paredzētās sankcijas ir efektīvas, samērīgas un atturošas. Dalībvalstis minētos noteikumus un normas nekavējoties dara zināmus Komisijai un nekavējoties paziņo tai par jebkādiem turpmākiem grozījumiem, kas tos ietekmē.</p> <p>2. Sankcijas, kas minētas 1. punktā, ietver naudas sodus, kas ir proporcionāli tās juridiskās personas apgrozījumam vai tās fiziskās personas ienākumiem, kura izdarījusi pārkāpumu. Naudas sodu apmēru aprēķina tā, lai nodrošinātu, ka tie personai, kas ir atbildīga par pārkāpumu, faktiski atņem ekonomisko labumu, kas izriet no pārkāpuma. Par atkārtotiem pārkāpumiem naudas sodu apmēru pakāpeniski palielina. Ja pārkāpumu izdarījusi juridiska persona, šādu naudas sodu maksimālais apmērs ir vismaz 8 % no operatora gada apgrozījuma, <i>ņemot vērā mātes-uzņēmumus un meitasuzņēmumus</i>.</p>

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>3. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētajās sankcijās attiecīgā gadījumā pienācīgi ņem vērā šādus aspektus:</p> <p>a) pārkāpuma veids, smagums un apmērs,</p> <p>b) tas, vai pārkāpums izdarīts tīši vai neuzmanības dēļ,</p> <p>c) pārkāpuma skartie iedzīvotāji vai vide, ņemot vērā pārkāpuma ietekmi uz mērķi panākt augstu cilvēka veselības un vides aizsardzības līmeni.”;</p>	<p>3. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētajās sankcijās attiecīgā gadījumā pienācīgi ņem vērā šādus aspektus:</p> <p>a) pārkāpuma veids, smagums un apmērs,</p> <p>b) tas, vai pārkāpums izdarīts tīši vai neuzmanības dēļ,</p> <p>c) pārkāpuma skartie iedzīvotāji vai vide, ņemot vērā pārkāpuma ietekmi uz mērķi panākt augstu cilvēka veselības un vides aizsardzības līmeni.</p> <p>4. Dalībvalstīm ir jānodrošina, ka no sankcijām iegūtie līdzekļi tiek prioritāri izmantoti, lai atlīdzinātu vai kompensētu vietējām pašvaldībām radīto kaitējumu.</p> <p><i>Ja direktīvas piemērošanas rezultātā tiek pārveidota vai izbeigta saimnieciskā darbība, sankciju noteikšanā ir jāņem vērā vietējām pašvaldībām radītās sociālās sekas, un dalībvalstīm, apspriežoties ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, ir jānodrošina, ka no sankcijām iegūtie līdzekļi tiek izmantoti, lai kompensētu sociālos un ekonomiskos zaudējumus vietējām kopienām.”;</i></p>

Pamatojums

Piesārņojuma ietekme uz vietējām pašvaldībām var radīt vides, veselības, sociālo un ekonomisko kaitējumu, kas var būt ārkārtīgi problemātisks, it īpaši mazai un/vai nabadzīgai pašvaldībai. Tas ir jāņem vērā, nosakot sankcijas.

II. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA (RK)

Vispārīgas piezīmes

1. norāda, ka ir apņēmies paātrināt Eiropas Savienības teritoriju taisnīgu pārkārtošanos uz tīru enerģiju un uz klimatneitrālu, apritīgu ekonomiku līdz 2050. gadam, neatstājot novārtā nevienu cilvēku un nevienu teritoriju; tāpēc atbalsta Rūpniecisko emisiju direktīvas pārskatīšanu, kuras mērķis ir ne tikai palīdzēt novērst un kontrolēt piesārņojumu, lai labāk aizsargātu vidi un cilvēku veselību, bet arī stimulēt inovāciju, atalgot celmlaužus un palīdzēt nodrošināt vienlīdzīgas iespējas ES tirgū;

2. uzskata, ka Rūpniecisko emisiju direktīva ir iedarbīgs tiesiskais regulējums, kas savu efektivitāti jau apliecinājis piesārņojošo vielu rūpniecisko emisiju samazināšanā, un tādēļ tas joprojām ir piemērots, lai īstenotu pārkārtošanos, kas vajadzīga, lai Eiropas rūpniecībā sasniegtu ES zaļā kursa mērķus; uzsver, ka sinerģija starp Rūpniecisko emisiju direktīvas preventīvo pieeju un emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas pieeju, kura balstās uz tirgu, var radīt situāciju, kas būtu izdevīga gan operatoriem, gan klimatam, gan videi;

3. atbalsta uz zinātniskiem datiem balstītu pieeju, kas cita starpā dotu iespēju novērtēt rūpniecisko darbību reālo ietekmi uz kopējo piesārņojumu;

4. norāda, ka viena no pašreizējām nepilnībām ir saskaņotības trūkums rūpniecisko emisiju direktīvas piemērošanā dalībvalstīs;

5. vērš uzmanību uz apstākļiem, kādos ir ierosināta Rūpniecisko emisiju direktīvas pārskatīšana (enerģijas cenas, straujais inflācijas kāpums, traucētas piegādes ķēdes), un brīdina par negatīvajām sekām, ko nesamērīga minētās direktīvas reforma varētu radīt Eiropas rūpniecības konkurētspējas jomā;

6. šajā saistībā ņem vērā atturīgo attieksmi, ko Tiesību aktu izvērtēšanas komiteja paudusi savā ziņojumā par Rūpniecisko emisiju direktīvas pārskatīšanas ietekmes novērtējumu⁽¹⁾, it īpaši skaidrības trūkumu attiecībā uz to, kā šī pārskatīšana ietekmēs rūpniecības konkurētspēju (pārvietošanas risks; iespēja, ka produkti tiks aizstāti ar produktiem no trešām valstīm, kuras piemēro mazāk saistošus noteikumus, cita starpā noteikumus par jaunajām iekļautajām darbībām) un kā lauksaimniecības dzīvnieku iekļaušana ietekmēs lauku apvidus un patēriņa cenas;

7. aicina likumdevējus panākt saskaņotāku direktīvas īstenošanu un ES tirdzniecības politikā ņemt vērā pārkārtošanās izmaksas un problēmas, lai nepieļautu trešo valstu negodīgu konkurenci;

8. šajā saistībā atgādina, ka uz rūpnieciskajiem objektiem, uz kuriem attiecas Rūpniecisko emisiju direktīva, lielākoties attiecas arī dekarbonizācijas noteikumi un shēmas; tādēļ aicina Rūpniecisko emisiju direktīvā neskart šos jau tagad rūpniecībā piemērotos ļoti efektīvos rīkus, lai neradītu nekonekvenci un veicinātu dekarbonizācijas centienus visrentablākajā veidā;

Rūpniecisko emisiju direktīvas efektivitātes nodrošināšana

9. uzskata, ka vispārējam sabiedrības informēšanas principam un nepieciešamībai neierobežot attiecīgās informācijas izplatīšanu ir jābūt saskaņotiem ar vietu drošību un drošumu, komercnoslēpumu un ļaunprātīgu darbību novēršanu;

10. apstiprina, ka Rūpniecisko emisiju direktīvas pamatprincipu un integrētās pieejas saglabāšana palīdz veiksmīgi īstenot industriālo pārveidi;

11. tādēļ atbalsta labāko pieejamo tehnisko paņēmieni (LPTP) definīcijas un Seviljas procesa (labāko pieejamo tehnisko paņēmieni atsaucis dokumentu jeb LPTP atsaucis dokumentu) saglabāšanu;

12. atturīgi vērtē 15. panta 3. punkta pašreizējo formulējumu, proti, noteikt visaugstākās emisijas robežvērtības, kā tas norādīts LPTP secinājumos;

13. apšaubā 15. panta 3.a punktā formulētos vidiskā snieguma līmeņus, kas saistīti ar LPTP. Šāda prasība būtu jāatstāj kompetento iestāžu ziņā pēc tam, kad rūpīgā novērtējumā ir apstiprināts, ka šāda prasība neradīs nekonekvenci ar citur noteiktiem atļaujas nosacījumiem;

14. stingri atbalsta principu "piesārņotājs maksā", piekrīt Eiropas Revīzijas palātai, ka principam "piesārņotājs maksā" ir jāpiešķir skaidra nozīme, un piekrīt stingrākiem sankciju un kompensāciju noteikumiem; sankcijām ir jābūt efektīvām, samērīgām un atturošām, un tajās jāņem vērā visa uzņēmumu īpašumtiesību struktūra, lai garantētu, ka tās tiek piemērotas atbildīgajām pusēm;

15. uzsver, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir jānovērš piesārņojuma ietekme uz vidi, veselību, sociālo jomu un ekonomiku. No soda naudām un kompensācijas maksājumiem iegūtie līdzekļi būtu arī jāizmanto, lai palīdzētu vietējām un reģionālajām pašvaldībām pārvarēt šīs ietekmes sekas;

16. atbalsta Rūpniecisko emisiju portāla izveidi, tomēr aicina veikt pasākumus, lai ierobežotu papildu administratīvo slogu vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

Darbības joma

17. uzskata, ka ir rūpīgi jāanalizē darbības jomas attiecināšana uz jaunām nozarēm, piemēram, jāveic izmaksu un ieguvumu izvērtējums, cita starpā ņemot vērā pasākumus un politikas satvaru, kas izveidots šādam nolūkam;

18. atbalsta Rūpniecisko emisiju direktīvas paplašināšanu, iekļaujot tajā arī citas nozares, piemēram, liellopu nozari; tomēr pauž bažas par administratīvo slogu un izmaksām un iesaka paredzēt pasākumus, kuru mērķis ir šajā pārkārtošanā finansiāli atbalstīt uzņēmumus un vietējās un reģionālās pašvaldības, ņemot vērā arī sociālo ietekmi uz mazām iekārtām, un aicina likumdevējus neaprobežoties ar lopkopības robežvērtības kritēriju;

19. aicina padziļināti izvērtēt akvakultūras iespējamo iekļaušanu direktīvā, ņemot vērā ar vidi un klimatu saistītās izmaksas un ieguvumus, novērtējot administratīvo slogu un izmaksas uzņēmumiem un, it īpaši, ņemot vērā sociālo ietekmi vietējās kopienās, kur akvakultūra ir būtiska vietējās ekonomikas daļa;

⁽¹⁾ SEC(2022) 169.

20. brīdina, ka pārmērīga paplašināšana saskaņā ar 74. pantu, kurā ir pieļauta darbības jomas paplašināšana ar deleģēto aktu, varētu apdraudēt padziļinātu datu vākšanas procesu kopumā, ietekmēt Seviljas procesa darbību un apgrūtināt atļauju izsniegšanu;

Atbalsts inovācijai

21. atbalsta mērķi stimulēt pētniecību un inovāciju vides ziņā efektīvāku tehnoloģiju jomā, lai sasniegtu zaļā kursa mērķus;

22. pauž gandarījumu par izveidoto Industriālās pārveides un emisiju inovācijas centru (*INCITE*), kas varētu būt ieguvums ES inovācijas jomā; tomēr aicina gādāt, lai minētais centrs nedublētu LPTP pārskatīšanas procesu;

23. atgādina, ka inovācija notiek arī vietējā un reģionālajā līmenī un ka jaunā centra darbībā līdztekus citām publiskajām iestādēm būtu jāiesaista arī vietējās un reģionālās pašvaldības;

24. ņem vērā nodomu snieguma līmeņus sasaistīt ar jauniem tehniskajiem paņēmieniem; uzskata, ka šo jauno tehnisko paņēmieni faktiska ieviešana var tikt bremsēta, ja nav pilnīgas pārliecības, ka atļaujā norādītās emisijas robežvērtības ir sasniedzamas;

25. atzinīgi vērtē ilgtermiņa pārveides plānus; tomēr norāda, ka plāniem jābūt indikatīviem, ka tie jāizstrādā uzņēmuma, nevis ražotnes līmenī, un ka plānu publicēšana nedrīkst apdraudēt rūpniecisko noslēpumu;

26. atzīst, ka ierosinātie pasākumi savā pašreizējā redakcijā nerada nekādas šaubas par to atbilstību subsidiaritātes principam, ņemot vērā agroindustriālo iekārtu radītā piesārņojuma pārrobežu raksturu un nepieciešamību nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus vienotajā tirgū. Ņemot vērā vides un klimata krīzes neatliekamību, šķiet, ka ierosinātās darbības nerada nekādas vispārīgas problēmas saistībā ar to atbilstību proporcionalitātes principam.

Briselē, 2022. gada 12. oktobrī

*Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Vasco ALVES CORDEIRO
